

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. Vlt. Argumenta adversaria solvuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

qua negatio illa fundatur, quam simplicitas exprimit: ergo multo minus vnitas vt sic potest dicere rationem positivam.

181 Secundo, quia per te vnio, & compositio est vnitas compositi: atqui per te in re simplici, vnitas illius est eius simplicitas, quæ est negatio contradictoria compositionis: ergo vnitas transcendentalis, in varijs inferioribus non constituitur eiusdem rationibus formalibus contractis, sed potius maxime contradictorie oppositis; quod falsum probavi supra, quia quando aliquid attributum convenit inferioribus ratione superioris, &c. Videte ergo, nec vnitas compositi est vnio, nec vnitas simplicis est simplicitas.

182 Et amplius demonstratur, quia vnitas vt sic, quæ est attributum entis vt sic, est ratio abstracta ab unitatibus rerum simplicium, & rerum compositarum, quia tota latitudo entis æqualiter dividitur in entia simplicia, & composita: atqui si vnitas entis simplicis esset simplicitas, quæ est negatio compositionis, & vnitas compositi esset compositio, non posset abstrahi vnitas vt sic; unde non daretur attributum entis vt sic, quia vt dixi attributum entis vt sic, quæ est vnitas in communi est ratio præcisa ab omnibus unitatibus particularibus, sicut ens vt sic, nil aliud est quam ratio abstracta ab omnibus entibus particularibus: sed summum absurdum est dicere, quod non detur vnitas vt sic, quæ est attributum entis: ergo summum absurdum est id ex quo sequitur illud.

183 Illa minor sic probatur, quia à positivo, & negativo, & à duobus contradictorijs, non potest abstrahi ratio communis vt sic, quia cum immediate, & maxime opponantur contradictorie, nihil datur in illis convenientia: unde nullum fundamentum datur in illis abstrahendi, siquidem totum fundamentum abstrahendi est convenientia: sed simplicitas quæ est vnitas rei simplicis, est negatio, & contradictorium compositionis, quæ est positivum: ergo ab illis non potest abstrahi ratio unitatis vt sic.

184 Verge, & demus quod præscindatur ratio unitatis vt sic, à negativo, & positivo: illa ratio abstracta nec esset negativa, nec positiva, sicut animal quod abstrahitur ab animali rationali, & irrationali, nec est rationale, neque irrationale; imo in univsum omnis ratio præcisa ab inferioribus, nec est vnum, nec aliud illorum, quia est extra differentias illorum: sed vnitas vt sic abstrahit à positivo, & negativo: ergo neque est positivum nec negativum vnum, quod est attributum entis vt sic: atqui per te vnum vt sic est positivum: ergo tibi ipsi repugnas.

185 Sed vltimo demus unitatem esse negationem simplicitatis, id est oppositam simplicitati contradictoriæ, quod his verbis asserit Hurtado, sicut ergo res simplices, & actuales significamus, per negationem compositionis; ita unitatem significamus per indivisionem cui opponitur, quia vero vnitas contradictorie opponitur divisioni; divisio autem non est conceptus positivus, sed est carentia formalis vnionis; ideo vnitas est conceptus positivus, qui est indivisio: explicans autem paulo post, quid sit ista negatio carentiæ vnionis, quæ indivisio est, sic ait. Ita non posse dividi est non posse carere vnione, quia posse dividi est posse carere vnione, & non dividi est habere vnionem, quia dividi est illa carere, & posse carere vnione, & illa carere

sunt termini privativi, ideo non dividi est terminus positivus contradicens dividi; unde res est vna per vnionem suarum partium: ergo simplicitas ex tuis verbis quæ supra adduximus, est vera negatio compositionis, quæ vnio est, & vnitas est negatio divisionis, & divisio est negatio compositionis, vt tu ais verbis nuper adductis: ergo vnitas est negatio negationis compositionis, & ideo est positivum conceptus: ergo est ipsa vnio, quæ compositio est, quod tu ingenue fateris: ergo Deus qui summe vnus est summe compositus est, & Angelus qui habet unitatem compositionem habet: ergo non sunt simplices entitates Deus, & Angelus, quod est hæresis manifesta ex parte Dei.

Deinde: ergo ens non est vnum, quia ens vt sic est non est simplex; sed abstrahit à simplici, & composito.

Præterea, ergo iam dantur quinque attributa 187 entis; nam per te datur vnitas, quæ est opposita simplicitati, & datur bonitas, & veritas: sed possunt etiam alia esse, id est negatio veritatis, & negatio bonitatis; nam non est maior ratio quare negatio simplicitatis sit attributum, & negationes illorum attributorum non sint attributa; imo si istæ negationes non sunt duo attributa, nec indivisio vnitas erit, quia indivisio est negatio alterius attributi, sicut duæ à me assignatæ.

SECTIO VLTIMA.

Argumenta Adversaria solvuntur.

Ad primum argumentum Respondeo distinguendo 188
vnitas Dei vltimo, & formaliter est negativum, nego antecedens; fundamentaliter, hoc est ratio fundandi formalitatis multitudinis; concedo; nam in multitudine duo dantur, vnum tanquam vltima ratio formalis, quæ nihil aliud est quam relatio divisionis, quæ resultat inter partes alicuius rei divisas, & separatas, & hæc vocatur vltima formalitas, quia vltimo advenit supra partes multitudinis, vt postremo compleat capacitatem aut potentialitatem talis multitudinis, ita vt post illam nihil ulterius adveniat, quod possit determinare, seu denominare multitudinem, secundum quod divisa est; præter hanc relationem datur in multitudine negatio ipsa, per quam caret res vnione, aut identitate respectu alterius, & approximatione respectu ipsius, & hæc est ratio fundandi ipsam relationem divisionis, quia posita tali divisione, seu carentia in entitatibus resultant relationes divisionis in illis; unde talis negatio potius vltimæ formalitatis proximum fundamentum debet dici, quam vltima formalitas, v.g. in Patre datur duplex formalitas, alia vltima omnium, alia non vltima; vltima formalitas est relatio paternitatis, quia vltimo advenit supra generantem, vt denominet illum, & determinet ipsum, constituatque eundem vltimo, & formaliter in esse patris, quod adeo verum est, vt post talem paternitatem, nihil adveniat generanti, quod vltimo, & formaliter intrinsece denominet ipsum; præter hanc relationem datur in generante alia formalitas, quæ est ratio fundandi paternitatem, & hæc potius fundamentum proximum vltimæ formalitatis, quam vltima

Quæst. II. Quid addat Vnum supra ens. 251

ultima formalitas dicitur. Vnde comparata hæc cum paternitate dicitur materiale Patris; paternitas autem ultimo adveniens generanti & fundata in tali generatione dicitur formalitas simpliciter: vnde Pater, & non Pater, aut Pater, & Filius formalissime non opponuntur secundum generationem, sed potius secundum relationes, aut secundum negationem, & relationem: sed per vos unitas ultimo, & formalissime opponitur multitudini: ergo opponitur ultimæ formalitati multitudinis, sed hæc non est negatio, sed positiva ratio, quæ fundatur in tali negatione: ergo unitas formalissime non negationi, sed positivo opponitur, quia multitudo ultimo, & formalissime concepta cui opponitur unitas non est negatio, sed relatio divisionis.

189 Ad probationem antecedentis distinguo maiorem, est impossibilis in tota latitudine entis, nego maiorem; respectu Dei, & applicata Deo, concedo maiorem; nam Deus ideo est unus, quia negat in se habere divisionem inter partes, & inter prædicata absoluta, sicut habet inter relationes, & sicut habet acervus lapidum inter suas partes; itaque omnem illam divisionem quæ à parte rei datur, negat inter sua constitutiva absoluta, itaque negat se habere similem divisionem ac habet acervus rerum, & se habere in suis absolutis, ac se habet in relativis; nam si Deus inter absoluta prædicata haberet divisionem aut distinctionem eo modo quo habet inter relationes, aut eo modo quo acervus lapidum, sine dubio non haberet unitatem absolutam, sed potius divisionem in seipso, sicut habet divisionem in relationibus: sed divisio quæ datur inter relationes divinas, & quæ datur inter partes ternarij hominum, aut quaternarij, & quas negat Deus habere in seipso secundum se non sunt impossibiles, sed potius maxime possibiles; imo actu existentes, & in divinis relationibus necessario existentes, quæ divisiones quia in seipsis in tota latitudine entis non sunt impossibiles, nec solum possibiles pure, sed potius existentes sunt positivæ: ergo indivisio quæ per vos opponitur contradicторie ultimæ formalitati divisionis, non debet esse positiva; quia quando vnum contradicторium vii est divisio est positivum, alterum contradicторium debet esse negativum: ergo indivisio quæ est alterum extremum oppositum divisioni ultimo ac formaliter, quæ positiva est, debet esse negatio.

190 Licet autem hæc divisio quæ negat Deus in se, sit in latitudine entis possibilis, & actualis, ac proinde positiva; nihilominus tamen impossibilis omnino Deo est, quia impossibile est quod Deus habeat divisionem in se, & in suis prædicatis absolutis, sicut habet in relationibus: sed hoc ideo est, quia indivisio, quam habet Deus est negatio, & non privatio; negatio enim ut distinguitur à privatione petit necessario ut forma quam negat in subiecto, sit impossibilis, quia negatio est carentia formæ in subiecto incapace, & inepto ad recipiendam formam, cuius carentia datur in tali subiecto, v.g. in lapide datur negatio visus, & sic visus respectu lapidis est impossibilis; quapropter talis carentia, non est privatio, sed negatio: contra vero tenebræ in aëre non sunt negatio sed privatio lucis, quia aër non est incapax lucis, sed potius capax illius, & sic est subiectum aptum ad recipiendam lucem, & sic lux est possibilis aëri, & non impossibilis, quia negatio seu carentia lucis in aëre est privatio, itaque forma, quæ

R. P. Ideph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

opponitur negationi est impossibilis subiecto in quo datur talis negatio, & nihilominus, quia talis forma secundum se non est impossibilis, licet sit impossibilis tali subiecto, quia ipsum est incapax talis formæ non definit illa forma esse positiva secundum se, ac proinde carentia illius non definit esse proprie ac formaliter negatio: ergo si divisio cui opponitur in Deo indivisio, licet sit impossibilis Deo; nihilominus in tota latitudine entis est possibilis, & secundum se est positiva; quare quando existit, v. g. inter divinas personas, inter partes numeri ternarij positiva ratio est: ergo talis indivisio, quæ est carentia illius divisionis, non definit esse negatio: sed potius propriissime erit vere, & formaliter negatio.

Exemplum ponamus manifestum, Deus quatenus distinguitur à creatura formalissime dicit distinctionem ab illa; & distinctio in sententia adversariorum, est formaliter negatio existens in Deo; quæ negat identitatem cum creatura; hæc autem identitas licet Deo sit impossibilis, quia tamen secundum se est positiva formalitas, non dicitur impossibilis simpliciter, quia vere, & realiter à parte rei datur identitas alicuius prædicati cum creatura, v. g. ratio substantiæ in Angelo identificatur cum eo, quatenus creatura, & hæc identitas est positiva ratio, & possibilis simpliciter, licet sit impossibilis Deo eo modo quo datur inter substantiam, & Angelum: sed quia in tota latitudine entis non est impossibilis, ideo non definit esse positiva, ex eo quod sit impossibilis Deo, alias si ex eo quod identitas esset impossibilis Deo esset negatio distinctio Dei à creatura, quam dicitis esse negationem, non esset negatio, sed positivum quia opponitur identitati: sed quando vnum oppositum immediatum est impossibile, alterum oppositum non est negatio, sed positivum: ergo si identitas Dei cum creatura, ex eo quod sit impossibilis Deo absolute diceretur impossibilis, sine dubio esset negatio, ut in nostro casu dicitis de pluralitate, cui opponitur unitas Dei, ac per consequens distinctio Dei, quæ opponitur tali identitati, impossibilis esset positiva ratio, & non negatio; sed per vos est negatio formalissime: ergo identitas cui opponitur immediate, est positiva ratio: atqui talis identitas cum creatura est impossibilis Deo: ergo licet aliqua formalitas sit impossibilis Deo, potest esse secundum se possibilis, & positiva in tota latitudine entis, quod sufficit ad hoc ut carentia, quæ datur formaliter in Deo, sit negatio; imo quia negatio est distincta à privatione, petit ut opposita forma sit impossibilis Deo, quia si talis carentia non esset negatio, sed privatio forma opposita videlicet identitas cum creatura esset possibilis Deo; quia privatio est carentia in subiecto apto nato recipere formam, cuius carentia est in illo.

Amplius declaro hoc, quia licet hoc totum Deus 191 idem cum creatura, seu vna entitas, quæ sit simul Deus, & creatura sit chymera, & impossibilis, nihilominus quia distinctio Dei non opponitur immediate toti huic concreto, sed solum identitati inter Deum, & creaturam, removendo illam à se, tanquam impossibilem sibi (ita ut Deus dicatur distinctus à creatura, quia negat in se identitatem positivam cum creatura; nam si interrogaremus à Deo, cur sit distinctus ab ente creato, responderet, quia à se removel tanquam impossibilem sibi identitatem cum ente creato similem illi, quam habet gradus substantiæ cum Angelo, quatenus

fi 2 quatenus

quatenus creatura est) & hæc identitas, seu conceptus identitatis secundum se est positivus, ideo formalis distinctio in Deo est negatio.

- 192 Quod autem immediate Deus non neget hoc concretum Deus simul, & creatura, seu entitatem, quæ simul sit idem cum creatura, patet manifeste, quia ut sit tale concretum, necesse est ut identificetur Deus, & creatura, & uniantur inter se per unionem identitatis: atqui Deus remouet, & negat à seipso identitatem cum creatura, & omnino repugnat talem identitatem habere: ergo immediate, & primario non negat illud concretum, sed solum identitatem, quæ est prior, ut ita loquar, tali concreto; itaque nos fingimus identificatum Deum cum creatura, & asserimus seu concipimus Deum opponi tali concreto, quod non ita contingit, quia ad tale concretum præsupponitur identitas, unde talis identitas est suo modo prior tali concreto, ac proinde quod immediate, & primo negat Deus, non est illud concretum, sed identitatem cum creatura, ut resalter tale concretum, secundario & aliquo modo potest dici Deum per distinctionem opponi concreto illi omnino impossibili, quod non obstat ut distinctio quæ est in Deo, sit negatio formaliter, quia quod primario negat, est identitas, quæ secundum se, & in tota latitudine entis est positiva, ut iam explicui.

- 193 Tunc sic, etiam unitas Dei opponitur positive divisioni, quæ secundum se, & in tota latitudine entis reperitur positiva, ac proinde in tota illa latitudine non est impossibilis, ut late supra explicui: ergo licet sit impossibilis Deo, non ideo unitas formaliter quatenus indivisio est, desinet esse negatio.

- Item simplicitas divina dicit negationem compositionis in Deo, id est expellit à Deo, & remouet ab ipso similem compositionem illi, quæ datur in creatura, quia vero compositio secundum se, & in tota latitudine entis est positiva, & non negativa, licet sit impossibilis Deo, non ideo erit negativa, neque ideo desinet esse negatio illa carentia partium, quæ datur in Deo, excludendo illas, & compositionem inter ipsas.

- 195 Tunc sic, totum hoc concretum, Deus compositus est chymera, ac proinde simpliciter impossibile, & nihilominus negatio quam dicit simplicitas Dei non desinit esse negatio, quia primario non opponitur Deus, quatenus simplex compositio Deo, sed potius compositioni quæ secundum se est positiva, & quæ est prior composito negativo: ergo aliqua carentia in Deo non desinit esse negatio, ex eo quod concretum cui secundario opponitur, sit chymericum; dum tamen formalitas cui immediate, & primo opponitur, licet sit Deo impossibilis in tota latitudine entis, sit positiva, & possibilis, quia talis negatio, ita datur in Deo, ut remoueat ab ipso talem formalitatem, quæ si daretur in ipso positive constitueret Deum, quia secundum se est positivus conceptus, & in tota latitudine entis dantur aliæ formalitates similes illi, quam negat Deus, & quæ secundum se sunt positivæ.

- Atqui unitas seu indivisio formaliter Dei non 196 immediate opponitur huic concreto pluralitas, seu multitudo Deorum: sed potius negat immediate divisionem in se similem illi, quæ datur inter relationes divinas, quæ secundum se est positiva, & quæ si daretur in Deo positive divideret ipsum: ergo talis indivisio non est positiva ratio, sed potius negatio formaliter, etiam si divisio illa

quæ secundum se est positiva, cui opponitur unitas Dei, sit impossibilis Deo; imo, quia unitas seu indivisio Dei non est privatio: sed negatio debet habere pro immediato sibi opposito terminum impossibilem subiecto, in quo est talis negatio; unde supposita hac solutione absolute negatur maior illa argumenti, scilicet quod multitudo, seu pluralitas Dei seu Deorum, aut plures Dij sint, cui immediate opponitur unitas Dei, cum hoc sit falsum; siquidem ut iam dixi, immediatum oppositum unitatis, non sit nisi indivisio, eo modo, quo explicui: quare in eo videri evidenter solum est argumentum primum, quod nullius valoris est, quia non solum est contra nos, sed etiam contra adversarios indistinctione, & simplicitate Dei; quare quod ipsi responderint ad distinctionem Dei, quæ negatio est in Deo, id sine dubio respondebo ad unitatem Dei constituendo ipsam in negatione; nam sicut pluralitas Dei, vel Deorum est impossibilis; sic similiter entitas quæ simul sit Deus, & creatura per identitatem, cui opponitur distinctio Dei, sicut unitas opponitur pluralitati est impossibilis, sicut ipsa pluralitas, & idem est in simplicitate Dei respectu Dei compositi: ergo eodem modo debes solvere tuum proprium argumentum in distinctione, & simplicitate Dei, sicut nos debemus respondere illi in unitate ipsius.

Ad confirmationem distinguo antecedens, divisio, & separatio fundamentalis, concedo antecedens, divisio, & separatio ultima, & formalis, nego; quia est relatio ut supra diximus: unde indivisio formalis quæ immediate opponitur divisioni formali positive primario est negatio, ut supra probavimus.

Ad secundum concedo maiorem, & nego minorem, ad probationem minoris distinguo maiorem, negaret in actu exercito, nego, in actu signato concedo, explico solutionem, illa enim negatio quæ ponitur pro attributo entis ut sic, non est ut exercetur in ipso ente, & ut ipsum ens in exercitio actuali neget positivum cui opponitur, ita ut excludat realiter tale positivum, quia hoc non potest esse, quia positivum ut sic, seu ens ut sic includit omnem conceptum positivum, & sic est omne positivum conceptum per modum unius: unde pro ut sic non potest negare, & excludere in exercitio, & in executione aliquod positivum, quia talis exclusio seu exercitium negationis non exercetur in ente ut sic: sed exercetur in vnoquoque ente particulari, in quo unitas ipsius excludit positivam divisionem realem à sua entitate, quod optime fit, & optime exercetur in vnoquoque, quia vnumquodque positivum non est omne positivum, & sic bene potest negare realiter, & in actu exercito, & excludere à se aliud positivum: sed e contra, ens ut sic includit omne ens reale positivum, quia illud non est aliud secundum subiectum, & secundum realitatem illius, nisi omnia positiva entia cognita sub ratione convenientiæ: ergo à seipso secundum subiectum, & realitatem, non potest excludere actualiter aliquod positivum, alias esset, & non esset positivum, quod est implicatorium: ergo talis negatio non reperitur in ente ut sic, ut exercetur in ipso, & ab ipso remoueat aliquod positivum: sed solum est in ente in actu signato, quatenus abstrahitur ab omnibus entibus particularibus, ratio negationis, quæ exercetur in inferioribus, excludendo in vnoquoque realiter positivum oppositum ta-

Quæst. II. Quid addat Vnum supra ens. 253

li negationi, itaque negatio illa abstracta, & addita enti vt sic, signat id quod exercebatur in inferioribus; vnde in ente vt sic est sine actuali exercitio cum potentialitate ad illud, id est ostendendo se tanquam ratio communis, quæ potest contrahi ad inferiora, vt in ipsis exerceat vim quam habet, excludendo vnum positivum ab alio particulari, non autem ab ente vt sic, quia illud nullum positivum potest excludere à suo conceptu: ergo si vnitas vt sic, dicit negationem, quæ non potest se exercere in illo statu, quia exercitium debet habere in particularibus, entibus, ac proinde in statu illo præcisionis, solum est in potentia talis exercitij, signando capacitatem quam habet, vt in inferioribus se exerceat; manifeste sequitur negationem illam vnitatis non esse in actu exercitio in ente, sed potius in actu signato, exercendo vt sic, potius rationem oppositam illi exercitio, quod habebit aut habere potest in inferioribus, & sic in actu signato ita est, vt actu non excludat ab ente divisionem illam positivam, sed potius talis negatio est in tali conceptu entis vt sic, qui includit omnem conceptum positivum.

199 Exemplo manifestissimo declaratur hoc, ratio communis individui vt sic præcisa opposito modo, se habet ac quando est contracta; nam quando contrahitur, exerceat rationem incommunicationis, & excludit illam à se; vnde est incommunicabilis multis: posita autem in statu abstracto, se communicat actualiter pluribus quando actualiter contrahitur; vnde in actu exercitio prout est præcisa, est communis multis, & sic opposito modo se habet à se ipsa, vt est contracta, solum signando capacitatem quam habet vt contracta sit incommunicabilis pluribus, & hoc non est proprium huius vel illius rationis communis, sed omnium: vnde vivens vt sic, quatenus vt sic præcissum, non vivit in actu exercitio, sed solum signat capacitatem quam habet vt in particulari, secundum exercitium vivat.

200 Item intellectio vt sic abstracta ab intellectio-
nibus particularibus in illo statu prout sic, dicitur non intelligere in actu exercitio, quia in illo statu non est secundum conditiones cognoscendo actualiter; vnde in illo statu præciso opposito modo, se habet ac in statu contracto, solum signando id quod facit, aut facit in statu contractionis, & sic diximus intellectionem vt sic in actu signato esse intellectionem, non autem in actu exercitio.

201 Sed vnitas vt sic, seu negatio divisionis præcisa ab omnibus vnitatibus, & addita enti vt sic, est ratio communis, & non contra in inferioribus: ergo solum erit in actu signato; signando solum id quod in statu contractionis facit, hoc est expellendo, & negando ab vno ente particulari positivo, aliud positivum oppositum tali negationi; quare sicut vnaquæque negatio non excludit ab omni ente positivo aliud positivum ens, quia hoc est impossibile, alias non esset omne ens; ita similiter ab ente vt sic, quod est omne positivum, non potest excludere aliquod ens positivum: sed solum in tali statu, ita se habet vt solum sit, vt quædam ratio quæ in inferioribus excludit sibi oppositum, quia in inferioribus est in statu capaci ad actuale exercitium excludendi, cuius non est capax in communi, & ideo licet ab vnoquoque particulari propria vnitas excludat positivum, quia distinguitur ab illo, & non in-

cludit omne positivum, in statu autem abstractionis non potest ab ente vt sic excludere aliquod positivum, quia est omne positivum; vnde in tali statu solum significat id quod quando est in statu contractionis exerceat, vt iam dixi: ergo nostra solutio optime procedit de actu signato, & actu exercitio.

Ex qua solutione colligitur, ens vt sic per illam negationem non distingui realiter ab aliquo ente positivo, quia sicut negatio illa non signat in ente actualem exclusionem, sed solum potentialem, ita non signat in actu exercitio distinctionem quam exerceat ens respectu alicuius positivi distincti à se, sed solum signat id quod vnumquodque ens particulare potest, & actu exerceat distinguendo se ab alio ente positivo particulari; Vnde totum hoc argumentum in mera æquivocatione consistit, innitente in confusione, & commixtione actus signati cum actu exercitio negationis, & arguendo ab eo quod exerceat in vnoquoque inferiori ad id quod neque exerceat, nec potest exerceat in actu signato, respectu entis vt sic; vnde mala argumentatio. Exemplo manifesto convincitur hoc, quia albedo, & nigredo, frigiditas, & calor opponuntur, & conveniunt tam in esse qualitatis, quam in esse oppositionis, ab illis abstrahitur ratio qualitatis vt sic, & ratio oppositionis contrariæ vt sic, interrogo à te, an illa ratio oppositionis vt sic, exerceatur respectu alicuius, vel non; si non exerceatur, habeo intentum, cuius ratio non potest esse alia, nisi quia est ratio communis, quæ vt sic non est in statu exercendi oppositionem, sed potius exercendi vnitatem, & convenientiam, quia in illo statu non est cui opponatur, & respectu cuius exerceat suam oppositionem, quare talis ratio est id quod in statu contractionis opponitur alteri distincto à se ipsa, & sic in statu præcisionis se habet ratione talis status opposito modo, ac se habet in statu contractionis.

Si autem illa oppositio vt sic exerceatur in illo statu præcisionis: ergo qualitas vt sic abstracta ab albedine, & nigredine opponitur realiter respectu alicuius, & distinguitur realiter ab illo: sed non est aliud cui opponatur, quia in illo statu non est nisi vnus conceptus indivisibilis qualitatis vt sic, & ille respectu sui ipsius non potest opponi realiter: ergo falsum est dicere, quod qualitas vt sic abstracta ab albedine, & nigredine, &c. exerceat oppositionem in actu exercitio in statu præcisionis; solum enim in tali statu significatur vel significatur per illum conceptum abstractum id quod in statu contractionis exercebitur, aut poterit exerceat.

Sic similiter in nostro casu, negatio illa abstracta ab vnitatibus particularibus, non exerceatur in statu abstractionis in ente vt sic, respectu alicuius entis particularis, quia ens vt sic, nullo modo potest opponi realiter, & negare realiter per talem negationem aliquod positivum, alias seipsum negaret contradictorie, siquidem ens vt sic est omne ens, ac proinde affirmat omne ens: ergo si negat aliquod ens, datur in eodem ente affirmatio omnis entis, & negatio alicuius entis simul: sed talis affirmatio & negatio sunt contradictoriæ, sicut omnis homo est animal, aliquis homo non est animal: sed non possunt verificari illæ duæ contradictoriæ: ergo supposito quod in actu exercitio affirmat omne ens, non debet in actu exercitio negare aliquod ens: ergo illa negatio

ratio unitatis abstracta ab omnibus unitatibus non negat in actu exercito, nec remouet aliquid ens particulare ab ente, sed solum signat illa negatio, & significat id quod in statu contractionis negationes particulares a particularibus entibus expellunt, & remouent, negando alia particularia entia, & ideo licet ens ut sic sit vnum, & licet unitas dicat negationem, non dicit illam in actu exercito, ita ut expresse neget in ente ut sic, & expellat ab illo aliquid positivum ens propter incapacitatem subiecti illius, sed solum est in ente ut sic in actu signato, significando non id quod exercet in ente ut sic, sed id quod potest exerceri in actu contractionis in vnoquoque ente particulari respectu alterius sibi oppositi. Unde argumentum innuitur æquivocationi, confundendo negationem in actu signato, cum negatione in actu exercito, supponendo id quod fallum est, scilicet negationem ut sic exercere suam vim in ente ut sic, nam ut vidimus, illa negatio seu indivisio ut sic non negat ab ente ut sic aliquid ens, sed solum signat in ente potentialitatem illius, quod in statu contractionis exercetur.

205 Sed supponamus non esse hanc veram solutionem, nihilominus assero argumentum esse nullius momenti, quia non solum contra nos est, sed etiam contra adversarios; nam ipsi asserunt distinctionem particularium omnium entium, esse negationem formalissimam: sed distinctio ut sic ab omnibus particularibus distinctionibus abstrahitur, quæ convenit enti ut sic, sicut convenit illi unitas ut sic, abstracta ab omnibus unitatibus particularibus, & sic ens ut sic dicitur indivisum in se, quia definitione significatur unitas ut sic, quæ illi convenit: præterea dicitur divisum à quolibet alio, quia propositione definitur distinctio ut sic, quæ convenit enti ut sic, quod tu cum omnibus Philosophis concedis, quia omnis conceptus in quo conveniunt omnia particularia entia, potest abstrahi ab illis, sicut abstrahitur ratio unitatis ut sic, veritatis, & bonitatis ut sic, propter illam convenientiam, quæ rationes ita abstractæ conveniunt enti ut sic, abstracto ab omni particulari ente, tanquam attributa: sed etiam particularia entia conveniunt realiter in ratione distinctionis: ergo abstrahitur ratio distinctionis ut sic ab illis, quæ convenit enti ut sic.

206 Tunc sic, illa distinctio ut sic est ratio distinctionis, & est negatio ut sic, per vos quæ afficit ens ut sic: sed illa negatio debet negare aliquid positivum, & debet constituere ens in esse distincti à positivo: ergo si est negatio seu distinctio realis, debet constituere ens in esse distincti realiter à positivo, cui opponitur: sed ens ut sic non potest distingui realiter à positivo reali, alias distingueretur realiter à seipso, & ab inferiori ente, quod est absurdum maximum: ergo distinctio ut sic, nec est distinctio realis, nec negatio realis. Ecce totum tuum argumentum factum contra nos, constituentes unitatem ut sic in negatione realiter, tum contra te dicentem distinctionem ut sic convenientem enti ut sic, esse negationem realem; quare sicut nos vrget in unitate, ita te vrget in distinctione, quare non solum à nobis solvendum est, sed etiam à te; quare id quod responderis illi loquendo de distinctione, respondebo ego loquendo de unitate.

207 In eo argumentum hoc de distinctione ut sic universalius est, quare si distinctio sit negatio, siue positiva ratio efficaciam habet; nam siue illa

constat in positivo, siue in negativo abstrahitur à distinctionibus particularibus cum ente ut sic, quod abstrahitur ab entibus particularibus, & affixa manet in ente ut sic, & nihilominus ens ut sic per illam non expellit aut distinguitur ab alio, quo ente positivo propter rationes supradictas, cuius nulla alia ratio potest reddi, nisi quia distinctio ut sic, quæ convenit enti ut sic, non convenit illi in actu exercito, quia non exercetur in ente ut sic, respectu alterius, sed solum in actu signato, signando id quod negationes particulares ad quas contrahitur distinctio ut sic, exercent in singularibus, quæ solutio, ut iam dixi, applicata argumento Adversariorum illi evidenter satisfacit.

Ad tertium argumentum Respondeo negando 208 antecedens; ad probationem antecedentis distinguo, est ratio formalis ultima, nego non ultima, concedo, ut patet ex supradictis; nam vno solum est fundamentum negationis, divisionis, & sic non est ultima formalitas divisionis, quia hæc est negatio quæ advenit supra unionem, ut iam late supra diximus; ad confirmationem patet ex dictis supra; nam carentia unionis non est ultimo, & formaliter divisio partium, quia hæc est relatio ut supra late probatur.

Ad ultimum argumentum nego antecedens, 209 ad probationem illius nego maiorem, & ratio est, quia licet Deus per suam ipsam essentiam sit simplex, nihilominus per suam essentiam non est vnus, sed solum per attributum quæ completur in tali esse per negationem formalem divisionis, de quo in probatione nostræ conclusionis late diximus, ubi demonstravimus simplicitatem Dei esse prædicatum essentiale ipsius, & unitatem esse attributum; ac proinde unitatem non debere esse ipsam simplicitatem omnino formalissimam; sed potius unitatem esse conceptum secundarium Dei, & sic negatione divisionis debere constitui, quia unitas Dei contrahit unitatem entis ut sic, quæ necessario dicit negationem, & non positivam formalitatem, ac proinde ipsa unitas contracta in Deo debet esse negatio ultimo, & formaliter.

Ad confirmationem illius argumenti, quæ incipit: Vrgetur, multitudo; Respondeo ut Divus Thomas respondet in contextu Arist. à nobis adducto, quo probavimus nostram conclusionem; Item videte Patrem Giliam lib. 1. tract. 3. c. 4. n. 3. de attributis Dei, ubi late, & bene respondet huic argumento, nos autem in præsentia sic respondemus illi, quod sicut ordine generationis prior est non solum natura, sed etiam tempore, in homine carentia visus, quam ipse visus, ordine tamen conceptibilitatis, & secundum rationem prior est visus, quam illius carentia; siquidem implicat nos cognoscere carentiam visus, quin prius noverimus ipsum visum, sunt enim ut inquit Sonzinas aliquæ privationes quæ immediate respiciunt subiectum, ut tenebræ, cæcitas, & alia huiusmodi, & hæc multoties antecedunt tempore ipsos habitus, aliarum vero privationes sunt, quæ respiciunt subiectum mediate, id est quæ præsupponunt habitum, seu formam in subiecto, huiusmodi est mors, & c. & hæc privationes necessario sunt posteriores tempore proprijs habitibus, & formis oppositis; ita igitur indivisio quasi ordine generationis, & executionis est prior ipsa divisione, & divisio secundum ordinem rationis & conceptum prior indivisio, ut docet Divus Thomas 5. met. lect. 2. & 11. part. 9. q. 1. art. 2. ad secundum.

Illud

Quæst. II. Quid addat Vnum supra ens. 255

111 Illud etiam dicas Patris Vasquez, licet aliquo modo concedamus, quia probabile est propter auctoritatem eximij Doctoris, nihilominus non ponitur secundum ipsius mentem, & sic non est contra Suarezum; nos autem quod potius dicimus est unitatē esse negationem relationis, id est divisionis formalis: unde argumentum non est contra nos, sicut nec contra P. Suarez ut diximus; quia ille non ait illam negationem esse multitudinis, quomodocumque, quod urget argumentum, sed formaliter terminatē per terminos positivos intrinsecos.

112 Secundum Dices, etiam non est accommodatum ad nos, nec secundum nostram sententiam, & sic nihil urget argumentum.

113 Ad ultimarum confirmationem, Respondeo unitatem recipere magis, & minus ratione fundamenti, non ratione formalitatis, & ita vnum ens dicitur magis vnum quam aliud, quatenus maiorem perfectionem, & minorem compositionem habet quam aliud, & sic unitas dicit maximam excellentiam, & perfectionem adhuc in divinis, ut asserit P. Suarez, non ratione suæ formalitatis, sed ratione positivi, in quo fundatur illa.

114 Similiter unitas dicitur fundare relationem identitatis, non ratione negationis, sed ratione positivæ convenientiæ & entitatis, cui adiungitur talis negatio; verum est quod ipsa negatio appelletur ratio fundandi, ut omnes asserunt, ad hoc autem ut unitas sit mensura utrumque debet includere positivum ut sit nota: negationem divisionis ut sit determinata.

QVÆSTIO III.

Quæ sit hæc Negatio, & cuius carentia.

SECTIO I.

Sententia Adversaria proponitur.

1 **P**RIMA sententia asserit Unitatem dicere formaliter negationem divisionis à se: sic P. Valencia, 1. p. disp. 1. q. 1. 1. puncto 1. Pater Gilius lib. 1. in primam partem tract. 3. cap. 3. n. 6. & probatur.

2 Primo in ea negatione formaliter debet consistere unitas transcendentalis, quæ magis opponitur divisioni illam destruenti, & constituenti primo, & per se multitudinem illi oppositam: sed divisio à se destruendo unitatem transcendentalem constituit primo, & per se multitudinem unitati oppositam; ergo, Maior est certa: Minor sic probatur; nam divisio rei à se destruit unitatem; deinde constituit multitudinem illi oppositam, quæ multitudo opposita unitati est multitudo rei, quæ una dicitur sub eodem nomine, & ratione: sed sola divisio rei à se constituit primo, & per se multitudinem rei sub eodem nomine, & ratione: ergo.

3 Secundo divisio primo, & per se opposita unitati est primo, & per se constitutiva multitudinis materialis: sed divisio in se non est constitutiva primo, & per se talis multitudinis: ergo non est primo, & per se opposita unitati transcendentali: sed unitas transcendentalis forma-

liter importat negationem eius, quod primo, & per se illi opponitur: ergo, Maior est certa: minor sic probatur. Illa divisio primo, & per se est constitutiva multitudinis materialis, quæ cum sit corruptiva rei quæ erat una, non corrumpit ex se partes, vel partem aliquam rei, quæ per illam dividitur; sed divisio rei in se totius compositi materialis, non solum corrumpit ex se unitatem compositi, sed etiam destruit partem formalem unius, cum implicet ex natura rei corrumpi simpliciter unionem formæ materialis ad materiam, & illam in rerum natura persistere: ergo.

Tertio ideo in acervo lapidum est absolute lapidum multitudo, quia in illo eadem ratio lapidis est ipsa, & non ipsa, sub eodem nomine, & ratione ob eandem multipliciter quam habet in diversis lapidibus: verum quippe est in acervo eandem rationem lapidis in hoc lapide esse ipsam. Et in alio non ipsam, cum hic ab illo realiter distinguatur: ergo è contra, ideo absolute aliquod ens est vnum ens, quia in ipso eadem ratio entis est ipsa, & non ipsa respectu sui, & aliorum: ergo unitas transcendentalis primo, & per se formaliter dicit divisionem à se.

Secunda sententia est eorum, qui asserunt unitatem primo, & per se includere divisionem ab alio: sic Capreol. in 1. di. incl. 1. & multi alij, probatur.

Primo, quia illud dicit vnum formaliter primario, quod formaliter, & primario constituit ipsum: sed vnum formaliter, & primario constituitur per divisionem ab alio: ergo dicit illam negationem primario.

Secundo, illud quod includitur primario in ratione, & definitione unius, est primario de essentia, & formalitate illius, sed divisio ab alio includitur essentialiter primario in ratione, & definitione unius: ergo dicit illam primario, & formaliter. Minor sic probatur primo, quia definitio unius solet hoc modo fieri, est indivisum in se, & divisum à quolibet alio: ubi definitio illa includit divisionem ab alio: ergo secundo, quia non esse aliud à se est esse divisum ab alio: sed non esse aliud à se includit supradictam negationem primario: ergo. Hæc minor sic probatur, esse aliud à se, & non esse aliud à se, opponuntur contradictoriè: ergo aliquod ex illis oportet ut includatur primario in ratione formali unius: sed non includitur affirmativum; ergo negativum, &c.

SECTIO II.

Nostra sententia ponitur, & probatur.

SUBSECTIO I.

Prima Conclusio ponitur.

Negatio quam dicit formaliter Vnum, non est divisionis à se: hæc est communior Doctorum sententia, sic Eximius N. Doct. in met. tom. 1. disp. 4. sect. 1. P. Fonseca 4. met. cap. 2. omnes Thomistæ cum Divo Thoma 1. p. q. 1. art. 1. & 2. in corpore, & in met. lib. 5. c. 6. & 7. & 3. parte q. 1. & 2.

Probatur primo, quia negatio quam dicit formaliter